کچە هەژارەکان خەون بەچییەوە دەبینن؟! ..نووسینی: ئەمیل زۆلا وەرگێڕانی لە عەرەبییەوە: ئەردەڵان عەبدوڵڵا

پاش ئەوەی ماوەی دوانزە سەعات کاری کردووە، تەنها پانزە سەنتی وەکو کرێ دەستکەوتووە. لە ئێواراندا دەگەڕێتەوە بۆ ماڵە هەژار و ناخۆشەکەی. بەسەر شۆستەکەدا دەڕوات، کە بەهۆی سەرماوە بۆتە یەك پارچە سەهۆڵ. ئەویش لە سەرماندا هەموو گیانی دەلەرزێت و تەنها یەك شاڵی تەنکی ڕەشی بەخۆیدا داوە و هەموو جلەکانی کۆن و دڕاون، لەشولارێکی لاواز و کزی هەیە، زۆر بەهێمنی و کەساسییەوە بەسەر شۆستەکەدا ڕێ دەکات، دەڵێیت ئەو گیاندارە لەڕ و لاواز و داماوانەیە، کە هیچ خاوەنیان نییە و بەسەر شەقامەکاندا بەرەڵابوون و لە برساندا بەدوای خواردندا دەگەڕێن.

کچەکە زۆری برسییە، لە یەکێك لە چێشتخانەکاندا، پاشماوەی خواردنی میوانەکانی، بەنرخێکی هەرزان کڕیوە و لە ڕۆژنامەیەکی پێچاوە و خستوویەتی ژێر باڵییەوە و بەرەوماڵەوە دەڕواتەوە. کاتێك گەیشتەوە باڵەخانەکە، بەسەر پلیکانە زۆرەکاندا سەرکەوت بۆ سەرەوە بۆ کەلاوەکەی.

ژوورەکەی کەلاوەیەك بوو بۆ خۆی، مۆمێك کە بەشی زۆری سووتابوو تەنها بنەکەی مابۆوە، کەمێك کەلاوەکەی ڕووناك دەکردەوە، بەڵام لەژێر دەرگاکەیەوە هەوایەکی سارد دەهات و گڕی مۆمەکەی کەمتر دەکردەوە و زۆرجاریش خەریکبوو دەیکوژاندەوە. سیسەم و کورسیی و مێزێکی کۆنیش لەو ناوەدا بوون. ژوورەکەی هێندە ساردبوو، ئاوی ناو جامی خواردنەکەش بەستبووی.

بەپەلە خۆی خستە ناو سیسەمەکەیەوە و کۆمەڵێك جلە کۆنەکەی بەخۆیدا دا، بەو هیوایەی کە کەمێك گەرمی بێتەوە. پاشان لەبەردەم مێزەکەدا دانیشت و جلە کۆنەکانی لە خۆی ئاڵاند. کەمێك نانی ڕەقی لە دۆڵابەکە دەرهێنا و پاشان دەستی کرد بەخواردنی نانە ڕەقەکە و پاشماوە خواردنەکەی ناو ڕۆژنامەکە. وەکو هەموو برسییەکیش، هیچ گوێی بە شتەکانی دەوروبەری نەدەدا تەنها خواردن نەبێت. کاتێکیش تینووی دەبوو، دەچوو سەهۆڵەکەی دەشکاند و کەمێك دەمی تەڕ دەکرد.

هەرچەندە ئەو هێشتا منداڵە، تەمەنی ناگاتە هەژدە ساڵ، بەڵام سیماکەی تەمەنی لەوە زیاتر پیشان دەدا. شاڵ و قەمسەڵە دڕاوەکەی دانەکەند، چونکە ناو ژوورەکەی زۆر ساردبوو، دەیویست خۆی گەرم بکاتەوە، زوو زووش دەستەکانی لەناو جلەکانیدا دەشاردەوە، چونکە هەوایەکی سارد دێتە ژوورەکەیەوە و دەستەکانی دەتەزێنن.

گەر لە توانایدابووایە پێبکەنێت، ئەوا سیمایەکی زۆر جوانی دەبوو، هەموو جوانی و ناسکییەکانی لەسەر لێوە جوان و تەڕەکانی دەردەکەوت و چاوە خڕۆڵەمڕەشەکانیشی دەبریسکانەوە. بەڵام ئازار و مەینەتییەکانی، لێوەکانی قڵیشاندبوو، هەموو جوانییەکی لە دەست دابوو، سیمایەکی زۆر غەمناکیی هەبوو، دەمامکێکی هەژارانە تەواوی سیما جوانەکەی داپۆشیبوو.

بەچاوە هیلاکەکانییەوە، وەکو ئاژەڵێکی برسی دەیڕوانییە خواردنەکەی. دواتر سەیری پارچە رۆژنامەکەی کرد، کە چەوری خواردنەکەی بەسەردا رژابوو، دەستیکرد بەخوێندنەوەی بابەتەکەی ناو رۆژنامەکە، کە چەورییەکەی بەسەردا رژابوو، لەو کاتەدا خواردنەکەی لەبیرچووەوە.
لە رۆژنامەکەدا ئەم هەواڵە نووسرا بوو:

—لە کۆشکی تپیلەری ئاهەنگێکی گەورە ساز کرا، تێیدا میوانێکی زۆر بانگهێشت کرابوون و بڕێکی زۆر خواردن و خواردنەوەیان خواردووە، کە وا دەخەمڵێنرێت بڕی نۆ هەزار شووشە شەمپانیا و سێ هەزار پارچە شیرینی و شەش سەد کیلۆ گرام گۆشت و بڕێکی تری خواردن و خواردنەوە خوارەوەتەوە.*

کاتێك کچەکە ئەم هەواڵەی خوێندەوە، زەردەخەنەیەکی کرد و دووبارە سەیری هەواڵەکەی کردەوە و لە دڵی خۆیدا وتی: بەدڵنیاییەوە ئەمجۆرە کەسانە، بەهۆی ئەم خواردنە زۆرەوە قەڵەوبوون.
بەڵام لەپڕێکدا وەستا و دووبارە چاوی بڕییەوە رۆژنامەکە و ئەمجارەیان هەواڵی جلوبەرگی خانمەکانی خوێندەوە کە تێیدا هاتبوو:

—خاتوو ماتیرنیك عەزیەکی سپی لەبەرکردبوو، کە خەتێکی وەنەوشەیی تێخی تێدابوو، هەروەها ملوانکەیەکی گرانبەهای لە مل بوو، کە هەمووی ئەڵماسێکی جوان و گرانبەهابوو، لە دوورەوە لەملیدا دەبریسکایەوە.
لەوکاتەدا کچەکە تەواوبێزاربوو، دەموچاوی غەمناکتر بوو، لە دڵی خۆیدا پرسی:

بۆچی ژنانی تر ملوانەکی ئەڵماسیان لە ملە و ئەمیش ناتوانێت عەزییەك بکڕێت تاوەکو گەرمی بێتەوە؟
پاشان لە خوێندنەوەی هەواڵەکە بەردەوام بوو:
—خانمە ئیمپراتۆریش عەزییەکی سەوزی کاڵی لەبەرکردبوو، فەرووییەکی سپیشی دابوو بەسەر شانەکانیدا، کە لە کلکە ڕێوی دروستکراوە، پرچەکانی چەند گوڵێکی خری سپیان لەسەربوو، کە ناوەڕاستی گوڵەکانیشدا ئەڵماسی بچووکی تێدابوو، ملپێچێکی ڕەشی جوانیشی لە ملی پێچا بوو، کە گوڵی یۆنانی لەسەر نەخشێنراوە و ئەوانیش ئەڵماسی بچووکیان تێدابوو، کە بەملییەوە دەبریسکانەوە.

لە ڕۆژنامەکە نووسرا بوو:
—ئەڵماس، ئەڵماسێکی زۆر، ئەو ئەڵماسە زۆرەی کە بە ملی ئەم ژنانەوەبوو، بەشی بژێویی سەدان خێزانی برسی دەکرد.
کچەکە وازی لە خوێندنەوە هێنا و لەسەر کورسییە کۆنەکەی پاڵیدایەوە و خەیاڵاتی بەرەو سنوورێکی دوور ڕۆیشت، کۆمەڵێك فکری خراپ، مێشك و چاوە خۆڵەمێشییەکانی داگیرکرد، چیتر هەستی بەسەرما و برسێتی نەدەکرد، بگرە فکرەی شەڕەنگێزی هەموو جەستەی گەرم کردەوە و بەسەریدا زاڵبوو. پاشان چاوەکانی گەرم بوون و خەوی لێکەوت.
کاتێك لە خەو هەڵسا سەیرێکی ژوورە ناشیرین و هەژارەکەی کرد و لە دڵی خۆیدا وتی: کارکردن چ سوودێکی هەیە؟ چ سوودێك؟ من ئەڵماسم دەوێت، ئەڵماس…

بۆ بەیانی بە ئامانجی خۆی دەگات.

نووسینی : ئەمیل زۆلا
وەرگێڕانی لە عەرەبییەوە: ئەردەڵان عەبدوڵڵا

سەرچاوە:
امیل زولا. الفیچان و منتجات قصصیه اخری. ترجمتها عن الفرنسیه. دانیال صالح. مراجعه کاڤم جهاد. هیئه ابو ڤبی للسیاحه و الپقافه. مشروع الکلمه. الگبعه الاولی. سنه 2014، ابوڤبی. الامرات العربیه المتحده.

پەراوێز
*جێگەی ئاماژەیە ئەم چیرۆکە لەهەواڵێکی ڕۆژنامەی «لو فیگارۆ» وەرگیراوە. کە لە 29 یانوەری 1870 بڵاوبۆتەوەو دواتر ئێمیل زۆلا ئەم چیرۆکەی لێدروستکردووە، جگە لەوەش پاشتریش هەر ئەم هەواڵە

دەبێتە کرۆکی سەرەکی رۆمانی «چاوچنۆك» کە یەکێکە لەرۆمانە جوانەکانی زۆلا.